

21.3.2018

Oikeusministeriö

oikeusministeri Antti Häkkänen
kansliapäällikkö Asko Välimaa
ylivohtaja Kari Kiesiläinen
neuvotteleva virkamies Paula Sorjonen
erityisasiantuntija Anu Koivuluoma

Toimintaympäristö- ja kumppanuuslupaus

Joensuun kaupunki ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto antavat oikeusministeriölle ja tuomioistuinlaitokselle toimintaympäristö- ja kumppanuuslupauksen. Me sitoudumme kehittämään aktiivisesti ja yhteistyöhakuisesti oikeustieteen, hallinnon ja palvelukeskusalan osaamisklusteria ja toimintaympäristöämme tavalla, joka tukee tuomioistuinviraston perustamista, toiminnan tuloksellisuutta, asiakastytyväisyyttä ja työvoiman saatavuutta.

Olemme olleet aktiivisia tuomioistuinviraston perustamiseen liittyen jo useiden vuosien ajan ja esittäneet yhdessä Itä-Suomen yliopiston kanssa viraston sijoittamista Joensuuhun. Meillä on valmius neuvotella joustavasti kaikista tuomioistuinviraston perustamisen ja sijoittamisen yksityiskohdista koskien esimerkiksi toimitilaratkaisua sekä henkilöstön siirtymistä ja rekrytointia Joensuuhun. Tilaratkaisuvaihtoehtoja esittelemme mielellämme paikan päällä tutustuen.

Keskeiset vahvuutemme ovat ensinnäkin Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampuksen vahvasti kehittyvä oikeustieteen koulutus ja tutkimus, ja toiseksi onnistuneet näytöt palvelukeskusosalalla sekä valtion talous- ja hallintotehtävien sijoittamisessa (mm. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeet, Puolustusvoimien palvelukeskus). Osaavaa eri kokemustason omaavaa alueeseen sitoutunutta työvoimaa on tarjolla sekä oikeushallinnon ja tuomioistuinten talous-, hallinto-, henkilöstö- ja kehittämistehtäviin, että korkeaa juridiikan osaamista ja kokemusta vaativiin substanssitehtäviin.

Käräjäoikeudet sijoittuvat Joensuuhun ja Kuopioon. Kuopiossa sijaitsevat hovi- ja hallinto-oikeus. Kokonaisuutena ottaen Itä-Suomessa on vahvasti kehittyvä oikeusalan

Pohjois-Karjalan
MAAKUNTALIITTO

JOENSUU

asiantuntijakeskittymä ja tuomioistuinvirasto on luonteva jatko keskittymän kasvulle. Joensuun uusi oikeus- ja poliisitalo otettiin käyttöön vuoden 2017 lopulla.

Kasvukeskuksena ja liikenneyhteyksien kannalta Joensuun yleiset vetovoimatekijät sijoittumiselle ovat kunnossa. Olemmekin vakuuttuneita siitä, että osaamisemme ja toimintaympäristömme tarjoaa oikeusministeriölle ja tuomioistuinlaitokselle kilpailukykyisen paikkakunnan viraston sijoittumiselle. Sijoittuminen Joensuuhun sekä edistää tuomioistuinviraston tuloksekasta tehtävien hoitamista ja työvoiman saatavuutta oikeusministeriön hallinnonalalla, että tukee työllisyyttä maan eri osissa ja Pohjois-Karjalassa.

Toimitamme ohessa myös yksilöidyt vastaukset ministeriön esittämiin kysymyksiin sekä esityksen keskeisistä vahvuksistamme.

Seppo Eskelinen
kaupunginhallituksen pj.
Joensuun kaupunki

Kari Karjalainen
kaupunginjohtaja
Joensuun kaupunki

Hanna Huttunen
maakuntahallituksen pj.
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Risto Poutiainen
maakuntajohtaja
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Lisätiedot:
yhteyspäällikkö Sami Laakkonen, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, 050 443 1661

Vastaukset ministeriön kysymyksiin

1) Miten tuomioistuinviraston sijoittaminen kaupunkiinne tukisi viraston tehtävien tuloksellista hoitamista? Mitä tuomioistuinviraston toimintaa tukevia muita viranomaisia ja toimintoja kaupungissanne on?

Vastaus: Joensuuhun on sijoittunut suuri joukko tuomioistuinviraston toimintaa tukevia organisaatioita. Keskeiset viraston toiminnan, yhteistyömahdollisuuksien ja työvoiman saatavuuden kannalta relevantit toimijat ovat:

- Itä-Suomen yliopisto
- Karelia ammattikorkeakoulu
- Riveria koulutuskuntayhtymä
- Pohjois-Karjalan käräjäoikeus
- Itä-Suomen syyttäjänviraston Joensuun palvelupiste
- Itä-Suomen poliisilaitos
- Keskusrikospoliisin Itä-Suomen yksikkö
- Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeet
- Puolustusvoimien palvelukeskus PvPalvk
- Palvelu- ja yhteyskeskusalan yritykset (mm. Certia, Barona, OP, Elisa)
- ICT- ja palvelujen digitalisaatioalan yritykset (mm. Arcusys Oy, CGI Suomi Oy, Blancco Oy, Cloudia Oy, Solenovo Oy, ambientia Oy).
- Pohjois-Karjalan ELY-keskus
- Itä-Suomen aluehallintovirasto

Lisäksi Joensuussa toimii useita muita valtion virastoja ja tutkimuslaitoksia. Itä-Suomen yliopiston toisella kampuspaikkakunnalla, Kuopiossa, toimivat puolestaan Itä-Suomen hovioikeus ja hallinto-oikeus.

Vahva itäsuomalainen oikeusalan osaamiskeskittymä Joensuussa ja Kuopiossa (tuomioistuimet ja yliopisto) tarjoaa tuomioistuinviraston tuloksellisen toiminnan näkökulmasta osaamista, yhteistyökumppaneita ja työvoimaa. Joensuun oikeustieteiden laitokselle on mm. perustettu vuoden 2017 alusta lukien Professor of Practice -tehtävä. Kyseessä on koko maassa ensimmäinen yhteinen tehtävä yliopistojen ja tuomioistuinten kanssa ja myös ensimmäinen PoP-tehtävä oikeustieteellisissä. Tavoitteena on vahvistaa yliopiston ja tuomioistuinlaitoksen välistä vuoropuhelua tukien erityisesti oikeudellisen ratkaisun teorian ja prosessioikeuden opetuksen ja tutkimuksen kehittämistä oikeustieteiden laitoksella sekä vahvistaa oikeustieteellisen tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Tuomioistuinlaitoksessa tehtävä tukee tuomareiden koulutuksen kehittämistä ja tuomioistuinten laatutyötä. Joensuussa on panostettu myös erityisesti lainsäädäntötutkimukseen.

Vahva ICT-yritysten tarjonta sekä Suomen johtava opettajakoulutuskampus Joensuussa luo mahdollisuuden edistää tuomioistuinten ja oikeushallinnon palvelujen digitalisaatiota ja henkilöstön koulutusta. Joensuusta löytyykin erityisosaamista mm. Haipa- ja Aipa-hankkeisiin liittyen, joissa kehitetään tuomioistuinten toiminnanohjauksen, asiakaspalvelun ja dokumentaation hallintajärjestelmää sekä syyttäjälaitoksen ja tuomioistuinten aineistopankkitoimintaa.

Joensuuhun sijoittuvat valtionhallinnon kahden merkittävimmän palvelukeskustoimijan päätoimipaikat, joilla molemmilla on verkostomaista toimintaa eri puolilla maata. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeet on valtiovarainministeriön hallinnonalalla toimiva konsernipalvelujen tuottaja. Palkeiden tavoitteena on edistää julkishallinnon toimivuutta tarjoamalla laadukkaita ja kustannustehokkaita talous- ja henkilöstöhallinnon tuki- ja asiantuntijapalveluja. Palkeet tuottaa talous- ja henkilöstöpalveluja valtionhallinnon virastoille, laitoksille ja rahastoille sekä n. 73 000 yksittäiselle palkansaajalle n. 630 ammattilaisen voimin (Joensuun päätoimipaikka 220 henkilöä). 2000-luvun alussa syntynyt palvelukeskusmalli vastaa tarpeeseen tehostaa valtion talous- ja henkilöstöhallintoa. Yhteiset toimintatavat ja palvelut helpottavat hallinnon arkea ja antavat asiakkaille mahdollisuuden keskittyä omaan ydintoimintaansa. Tästä on kyse myös tuomioistuinviraston perustamisessa,

Palkeet on keskeinen ja osaamisen siirron kannalta strateginen yhteistyökumppani perustettavalle tuomioistuinvirastolle. Lisäksi tuomioistuinviraston on mahdollista rekrytoida Palkeista kokenutta työvoimaa. Alueellistamispäätöksin perustettu palvelukeskus Joensuussa on ollut malliesimerkki toimivasta sijoittamisesta, jolla on onnistuttu kokoamaan yhteen hyvä kombinaatio asiakasvirastoista siirtyneitä ja alueelta avoimesti rekrytoituja asiantuntijoita. Palkeiden toiminta Joensuussa on taloudellisuus- ja tuottavuusmittareiden mukaan tuloksellista. Henkilöstön työtyytyväisyys Palkeiden muihin toimipaikkoihin verrattuna on Joensuussa paras, samoin kuin asiakastytyytyväisyys Joensuussa hoidettujen asiakkuuksien osalta. Vastaavasti henkilöstön pysyvyys ja työnhakijoiden määrä avointa työpaikkaa kohden on Palkeiden toimipisteiden korkein. Palkeet tuottaa jo nyt oikeusministeriölle palveluita ja tuomioistuinviraston sijoittuminen samalle paikkakunnalle mahdollistaisi yhteistyön ja konsultaation mm. viraston perustamiseen tarvittavaan osaamiseen liittyen.

Puolustusvoimien palvelukeskus puolestaan järjestää Puolustusvoimien sisäiset tukipalvelut. Keskus palvelee sekä yksittäisiä työntekijöitä että Puolustusvoimien hallintoyksiköitä. Palvelukeskus aloitti toimintansa vuoden 2015 alussa. Päätoimipaikka on Joensuussa (120 henkilöä), minkä lisäksi toimintaa on kolmella muulla paikkakunnalla. Palvelukeskus pyrkii luomaan Puolustusvoimille yhteisiä toimintatapoja ja keventämään hallintoa. Tehtävänä on koordinoida ja toteuttaa Puolustusvoimien

yhteisiä tukipalveluita, joita ovat henkilöstöpalvelut, talous- ja matkapalvelut, tiedonhallintapalvelut sekä oppimis- ja kuvapalvelut. Puolustusvoimien palvelukeskustoiminta on käynnistynyt Joensuussa erinomaisesti ja mm. valtionkonttori pitää toimintaa erittäin tuloksekkaana ja malliesimerkkinä nykyaikaisesta hallinnollisten palvelujen kokoamisesta yhden toimijan alle. Oikeushallinnon ja tuomioistuinlaitoksen tavoin myös puolustusvoimien toiminta on turvallisuussensitiivistä ja yksi valtion perusfundamenteista. Joensuuhun on mahdollista luoda alan toimijoiden keskitettyjen hallintotehtävien klusteri, joka mahdollistaa keskinäisen synergian ja tarjoaa tekijöille monipuolisia uramahdollisuuksia.

Tuomioistuinvirasto on tuomioistuinlaitoksen hallinnollinen keskusvirasto. Yhteistyöllä ministeriöön ja muihin toimijoihin on suuri merkitys, mutta tuomioistuinviraston korostunut riippumattomuus vaikuttaa siihen, ettei sen toiminta voi kuitenkaan tukeutua liiaksi mihinkään muun tahon toimintaan tai yksittäisten virkamiesten toimintaan. Tuomioistuinvirastolla tulee siis olla itsenäiset toimintaedellytykset sijoituspaikasta riippumatta ja viraston tulee palvella kattavasti koko maan tuomioistuinten tarpeita. Joensuun oikeustiede ja hallintotieteet yhdessä koko maan vahvimman palvelukeskusklusterin kanssa tarjoavatkin sijoittumiselle ja toiminnan tuloksellisuudelle erinomaiset edellytykset.

2) Mitkä tekijät kaupungissanne lisäisivät arvionne mukaan osaavan henkilöstön ja heidän perheidensä siirtymishalukkuutta?

Vastaus: Kasvukeskuksena Joensuulla on hyvät yleiset edellytykset valtion asiantuntijaorganisaation sijoittumiselle. Kaupunkiseudulla on yli 120 000 asukasta ja asuntoja rakennetaan lähivuosina noin 1 000 asunnon vuosivauhtia. Ydinkaupunkikeskustassa on kävely- ja pyöräilyetäisyydellä 18 000 asukasta ja 15 500 työpaikkaa.

Joensuun kaupungilla on kunnianhimoinen symmetrisen kaupungin strategia, jonka tavoite on kaupunkikeskustan kasvu Pielisjoen molemmille rannoille ja miljardin euron investoinnit vuoteen 2030 mennessä. Investoinneista 80 % on yksityisiä hankkeita. Kaupunkikeskusta laajenee joen itäpuolelle, mikä tarkoittaa 3 500 uutta työpaikkaa ja 6 000 uutta asukasta. Näin saadaan uutta asunto- ja palvelurakentamista sekä työpaikkoja hyvien liikenneyhteyksien ja rakennetun infran äärelle. Symmetriastrategian toteuttaminen ja täydennysrakentaminen on lähtenyt hyvin liikkeelle.

Kaupungin väkiluku on kasvanut vuosittain useilla sadoilla. Nuorten osuus väestöstä on erittäin suuri, sillä kaupungissa on tutkintoon johtavassa koulutuksessa peräti 20 000

Pohjois-Karjalan
MAAKUNTALIITTO

JOENSUU

opiskelijaa. Nuorten ja aikuiskoulutuksen näkökulmasta kaikki koulutusasteet kattava tarjonta on selkeä vahvuus.

Asuntojen hintataso on pääkaupunkiseutuun ja maan suurimpiin kaupunkeihin verrattuna kilpailukykyinen. Uudehkon ja tasokkaan omakotitalotalon saa hankittua 250 000 euroilla, mikä on perheiden näkökulmasta vetovoimatekijä verrattuna isoimpiin kaupunkeihin. Järkevän työssäkäyntimatkan sisällä on mahdollisuus asua joko ydinkeskustan kerrostalohuoneistossa veden äärellä tai täysin luonnonrauhassa väljästi maaseudulla.

Joensuun talousalueen elinkeinoelämä kehittyy myönteisesti ja alueelle on sijoittunut useita globaalisti toimivia vientiyrityksiä, kuten esimerkiksi metsäkoneita valmistava John Deere, lukitus- ja turvatuotteita valmistava Abloy sekä lääketeollisuudelle muovivälineitä valmistava Medisize. Kansainvälisesti tarkasteltuna Joensuu tunnetaan Euroopan metsäosaamisen keskuksena. Joensuun seudun yrityskanta vuoden 2016 lopussa oli 6 788 yritystä, joissa kertyi liikevaihtoa 4,9 miljardia euroa. Liikevaihto ja vienti ovat kasvussa. Alueella työssäkäyviä eli työpaikkoja on 46 478, joista yksityisellä sektorilla 24 430 (52,9 %), yrittäjinä 4 941 (10,6 %), kuntasektorilla 13 131 (28,3 %), valtiolla 3 125 (6,7 %) ja Valtioenemmistöinen Oy 794 (1,7 %). Kokonaisuutena ottaen Joensuun työmarkkinat ovat monipuoliset tarjoten työpaikkoja kaikkien tutkintotasojen osaajille ja puolisytyöpaikkatarpeet huomioiden.

Joensuun elinympäristö on luonnonläheinen ja rauhallinen, tarjoten kuitenkin samalla kaikki kaupunkitason palvelut ja harrastusmahdollisuudet. Kulttuuritapahtumia on erittäin runsaasti, joista vuosittain toistuva ja tunnetuin on Ilosaarirock. Liikunta- ja urheiluharrastusten infrastruktuuri on erinomainen, ytimenään Mehtimäen urheilupuisto. Tunnettuja urheilujoukkueita on koripallossa, pesäpallossa, jääkiekossa, yleisurheilussa ja jalkapallossa. Ympäröivä ja kaupunkirakenteeseen limittyvä järvi- ja metsäluonto tarjoaa huikeat puitteet luonnossa tapahtuville aktiviteeteille. Kolin kansallispuisto ja -maisema on tunnin ajomatkan päässä. Kontiolahdella kisataan ampumahiihdon maailmancupia upeissa Höytiäisen rantamaisemissa.

Pohjois-Karjalan asukkaiden ja vieraiden sosiaali- ja terveystalouksista vastaa maakunnallinen Siun sote, joka aloitti toimintansa vuoden 2017 alussa. Pohjois-Karjala on päättänyt kulkea sote-uudistuksen kärjessä kokoamalla palvelut vahvan maakunnallisen järjestäjän vastuulle, jonka toiminta on laadukasta ja kustannustehokasta.

Joensuun perusopetus on erittäin korkeatasoista. Opettajankoulutuksen kehittymisen myötä kaupunkiin rakennetaan toinen normaalikoulu. Opettajakunta on pätevää ja opetuksessa hyödynnetään tuoreinta osaamista. Koulutuspolku esiopetuksesta

ylioppilaaksi saakka on mahdollista käydä myös englanniksi (lukion IB-linja) tai venäjäksi (Itä-Suomen koulu).

3) Miten arvioitte työvoiman saatavuutta viraston palvelukseen kaupungissanne ja sen työssäkäyntialueella? Mitä viraston toiminnan kannalta merkityksellistä asiantuntijoiden (oikeustieteellinen, taloustieteellinen ja yhteiskuntatieteellinen) ja sitä tukevan henkilöstön koulutusta kaupungissanne ja sen työssäkäyntialueella on tarjolla?

Vastaus: Tuomioistuinviraston substanssin kannalta Joensuun koulutustarjonta tuottaa osajia juuri viraston toiminnan ydintehtäviin. Joensuussa on paitsi oikeustieteellistä koulutusta, niin lisäksi tarjolla on yhteiskunnallisempaa oikeustiedettä ja hallintotieteitä yhteen sovittavaa hybridi-koulutusta (hallintotieteiden maisteri), mitä missään muualla Suomessa ei ole tarjolla. Tämä on Joensuun ylivoimainen vahvuus muihin kaupunkeihin verrattuna. Yliopisto-opetus sekä oikeustieteen että hallintotieteen puolelta tukee pätevän ja motivoituneen henkilökunnan rekrytointimahdollisuuksia. Lisäksi yliopisto on muutoinkin hyvin laaja-alainen kattaen myös kauppatieteet, jota vahvistaa vahva ammattikorkeakoulun tarjoama kaupallinen koulutus Joensuussa.

On myös huomioitava, että Itä-Suomen yliopiston tutkintojen sisäänotto kasvaa Helsingin ja Itä-Suomen yliopiston keskinäisellä sopimuksella. Yliopistojen hallitukset ovat päättäneet, että oikeusnotaarin ja oikeustieteen maisterin tutkinnon sisäänotossa toteutetaan kesän 2018 valinnoista lähtien pysyväksi tarkoitettu muutos, jossa Helsingin sisäänotto vähenee 20 aloituspaikalla ja Joensuussa tehdään puolestaan vastaava lisäys. Muutoksen jälkeen Joensuussa aloittaa vuosittain 60 opiskelijaa.

Joensuu ympäröivä kuntineen muodostaa oman työssäkäyntialueensa, jonka sisäkehällä ovat Kontiolahti ja Liperi. Vuoden 2015 lopussa Joensuussa oli kaikkiaan 32 863 työpaikkaa. Joensuulaisia työskenteli omassa kotikunnassaan 23 920 ja merkittävintä työmatkaliikkuvuus Joensuuhun oli Kontiolahdelta 3 802 ja Liperistä 2 183 työssäkävijää. Vuonna 2015 Kontiolahden työllisistä 62 % ja Liperin työllisistä 47 % kävi töissä Joensuussa. Työssäkäyntialue on sisäiseltä dynamiikaltaan vahva ja työvoima liikkuvaa.

Työvoiman saatavuuden kannalta Joensuun vahvuutena on sekä tuomioistuinviraston ydintehtävien tarpeisiin suoraan vastaava koulutus että jo olemassa oleva vahva palvelukeskusklusteri, josta on saatavilla kokeneita osajia keskusvirastotyyppisten hallinto- ja palvelutehtävien johtamiseen ja kehittämiseen. Alla on listattuna keskeisimmät tuomioistuinviraston työvoiman saatavuuden kannalta relevantit koulutusorganisaatiot, tutkintonimikkeet ja aloituspaikkamäärät:

Itä-Suomen yliopisto

Oikeustieteellinen, Oikeustiede, Joensuu
oikeusnotaari ja oikeustieteen maisteri, aloituspaikat yhteishaussa 50

Kauppatieteellinen, Kauppatieteet, Joensuu ja Kuopio
kauppatieteiden kandidaatti ja kauppatieteiden maisteri, aloituspaikat yhteishaussa
Kuopiossa 60 ja Joensuussa 60

Yhteiskuntatieteellinen, Julkisoikeus, Joensuu
hallintotieteiden kandidaatti ja hallintotieteiden maisteri, aloituspaikat yhteishaussa 90

Erikoisjuristitutkinnot perustuvat pääainemalliin eli opiskelijat syventyvät valitsemaansa oikeudenalaan perinteisiä oikeustieteellisiä tutkintoja laajemmin. HTK- ja HTM-tutkintojen pääaineita ovat:

- eurooppaoikeus
- finanssioikeus
- hallinto-oikeus
- lainsäädäntötutkimus
- rikos- ja prosessioikeus ja rikollisuuden tutkimus
- siviilioikeus
- ympäristöoikeus

Yhteiskuntatieteet, Joensuu
yhteiskuntatieteiden kandidaatti ja yhteiskuntatieteiden maisteri, aloituspaikat
yhteishaussa 35

Karelia-ammattikorkeakoulu

Liiketalous, päivätoteutus, tradenomi (AMK), sisäänotto 70, Joensuu

Liiketalous, monimuotototeutus, tradenomi (AMK), sisäänotto 30, Joensuu

Johtaminen ja liiketoimintaosaaminen, tradenomi (YAMK), sisäänotto 30, Joensuu

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria

Riveria järjestää monialaista ammatillista koulutusta maakunnan alueella. Perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja on yli 130. Riveria tarjoaa muun muassa johtamisen erikoisammattitutkintoon johtavaa koulutusta ja tutkintoja.

4) *Miten kaupunkinne on saavutettavissa muualta Suomesta maanteitse, raideliikenteen avulla tai lentämällä?*

Vastaus: Joensuun saavutettavuus on hyvä kaikilla liikennemuodoilla.

Lentoliikenne

Saavutettavuus lentäen Helsinkiin on hyvä Joensuun lentoaseman kattavan vuorotarjonnan ansiosta. Joensuun ja Helsingin välillä on perusrakenteessa peräti viisi päivittäistä vuoroa, joista yksi on yöpyvä vuoro mahdollistaen aikaisen 6.00 lähdön ja erinomaiset jatkoyhteydet Helsingistä Eurooppaan ja maailmalle. Vastaavasti Helsingistä viimeinen vuoro lähtee 23.40, eli Joensuusta voi asioida tehokkaasti yhdenkin päivän mittaiset työmatkat ulkomaille.

Junaliikenne

Joensuun ja Helsingin välillä on päivittäin yhteensä kuusi IC/Pendolino –junavuoroa matka-ajan ollessa nopeimmillaan 4 tuntia ja 14 minuuttia. Karjalan radan nopeuden nostamiseksi on valmistunut suunnitelma, jonka mukaisesti investoinneilla raitinfraktruktuuriin matka-aikaa Joensuun ja Helsingin välillä voidaan lyhentää jopa puoli tuntia.

Joensuusta on edelleen junayhteys pohjoiseen Lieksaan ja Nurmekseen sekä poikittaisliikenteessä Varkauden kautta Pieksämäelle, josta jatkoyhteydet eri suuntiin kaikkialle Suomessa.

Junayhteyksien matkustajamäärät ovat kehittyneet myönteisesti.

Maantieliikenne – linja-auto- ja henkilöautoliikenne

Joensuu on Pohjois-Karjalan logistinen keskus, jossa eri matkamuodot kohtaavat toisensa. Keskeiset kumipyöräliikennettä välittävät väylät ovat etelä-pohjoissuuntainen valtatie 6, itä-länsisuuntainen valtatie 9 ja Joensuusta Varkauteen suuntautuva valtatie 23. Valtateitä täydentää muu tieverkko.

Linja-autoliikenteen solmupiste on Joensuu, josta vuorot suuntaavat pääväylien mukaisesti naapurikuntiin ja naapurimaakuntien maakuntakeskuksiin. Joensuun ja Helsingin välillä on säännöllinen bussiyhteys. Joensuun seudun paikallisliikenne on vuorotarjonnaltaan kattava ja mahdollistaa työssäkäynnin julkisella liikenteellä.

Joensuu ei ole ajallisesti mistään kaukana. Lentoyhteyksin pääsee vuorokauden sisällä asioimaan Euroopan kaikissa suurimmissa kaupungeissa. Asiointitarve paitsi rutiiniluonteissa, niin myös asiantuntijakehittämistyössä, Helsinkiin ja Helsingistä maakuntiin vähenee koko ajan tietoliikenneyhteyksien mahdollistamien etänevottelujen ja kokousmenettelyien johdosta. Myös oikeushallinto ja tuomioistuinlaitos ovat vahvasti menossa digiaikaan ja tulevaisuudessa matkustamisen tarve tulee vähenemään. Digitaalisuus ja sähköinen asiointi myös hallinnon sisällä on keskeinen osa julkisen sektorin tuottavuudennostotavoitetta ja kustannussäästöjä. Vaikka henkilöstömäärällisesti tuomioistuimen henkilökuntaa työskentelee suhteellisesti eniten pääkaupunkiseudulla, on myös muualla Suomessa tuomioistuimia ja merkittävä määrä henkilöstöä.

Sikäli kun tuomioistuinviraston toiminta edellyttää välttämättä henkilökunnan matkustamista pääkaupunkiseudulle ja maakuntiin sekä vastaavasti viraston kanssa yhteistyössä toimivien tahojen matkustamista viraston sijaintipaikkakunnalle, syntyy luonnollisesti kustannuksia. On kuitenkin huomioitava, että kuluja syntyy kaikissa tapauksissa, riippumatta viraston sijoituspaikasta. Suurin osa yhteydenpidosta on kuitenkin hoidettavissa ICT-toiminnoin, joko kokoamalla isompi ryhmä yhteen tilaan tai vaihtoehtoisesti jokaisen työntekijän henkilökohtaisen päätelaitteen kautta. Kokonaisuutena ottaen video-, skype- ym. yhteydet ovat kaikessa hallinnollisessa toiminnassa niin arkipäivää, että viraston fyysisellä sijainnilla ei ole ratkaisevaa merkitystä toiminnallisen tehokkuuden kannalta.

5) Arvioitko kaupungissanne olevan tuomioistuinviraston toiminnan kannalta tarkoituksenmukaiset toimitilat?

Vastaus: Joensuun ydinkeskustan alueella on tarjolla useita hinnoittelultaan, palveluiltaan ja liikenneyhteyksiltään kilpailukykyisiä toimitilakiinteistöjä. Toimitilaratkaisun osalta olemme valmiita palvelemaan oikeusministeriötä ja tuomioistuinvirastoa joustavasti ja asiakaslähtöisesti räätälöimällä tarpeeseen soveltuvan tilaratkaisun.

Toimitilojen yksityiskohdat ja hinnoittelu ovat liikesalaisuuden piirissä ja näistä neuvotellaan aina luottamuksellisesti kahdenkeskisessä vuokraajan ja tilojen omistajan välisessä neuvotteluprosessissa.

Toimitiloja on tarjolla ja asiakaslähtöisesti toteutettavissa mm. seuraavasti:

Joensuun Tiedepuisto, Länsikatu 15

- Joensuun konserniyhtiö, räätälöinti asiakastarpeiden mukaisesti

- välittömästi järjestettävissä 655 m² ja 1225 m² toimitilat
- kts. erillinen liite palveluista ja tiedepuiston yleisesittely

Senaattikiinteistöt, Torikatu 36 ja Kauppakatu 40

- valtion kiinteistökumppani
- molemmissa osoitteissa järjestettävissä toimitilat
- räätälöinti asiakastarpeiden mukaisesti

Yksityiset kiinteistötoimijat

- useilla yksityisillä kiinteistötoimijoilla on Joensuussa kiinnostusta neuvotella tuomioistuinviraston tarvitsemista toimitilamahdollisuuksista

Maakuntauudistukseen liittyvät toimitilajärjestelyt

- suunnitellusti 1.1.2020 aloittavien uusien maakuntien perustamisen yhteydessä tarkastellaan kokonaisuutena Joensuuhun sijoittuvien toimintojen toimitilaratkaisua ja tässä yhteydessä on mahdollista arvioida myös tuomioistuinviraston tarpeita – mahdollisesti jopa uudisrakentamistakin koskien

6) Arvioitko tuomioistuinviraston sijoittumisen kaupunkiinne kasvattavan alueenne taloutta (tulotaso, työllisyys ja väestönkehitys)? Mikä on alueenne työllisyystilanne? Onko kaupunkiinne rakennemuutosaluetta?

Vastaus: Tuomioistuinviraston sijoittamisella pääkaupunkiseudun ulkopuolelle on kaikissa tapauksissa merkittävä alueellinen vaikutus. Mitä pienempi paikkakunta, sitä merkittävämpi on vaikuttavuus. Valtion ei ole omilla toimenpiteillään tarkoituksenmukaista enää entisestään kiihdyttää väestön muuttamista pääkaupunkiseudulle ja muutamaa muuhun suurimpaan kaupunkiin. Tämä kehityskulku aiheuttaa sekä nopeasta väestönkasvusta aiheutuvia palvelutuotantohaasteita ja kustannuksia väestöä vastaanottavilla ottavilla, että samanaikaisesti resurssien vajaakäyttöä ja kysyntäongelmaa väestöä menettävillä alueilla. Asuntomarkkinat ovat jo nyt erittäin voimakkaasti eriytyneet, eikä kehitys ole yhteiskunnallisesti järkevällä saatikka kalliimmille paikkakunnille muuttamaan joutuvien näkökulmasta inhimillisesti kestäväällä pohjalla.

Tuomioistuinviraston sijoittamisella Joensuuhun on erittäin merkittävä alueellinen talous- ja työllisyysvaikutus. Uudet työpaikat auttavat parantamaan Joensuun vetovoimaa ja kasvattamaan väestömäärää. On syytä kiinnittää huomiota siihen tosiseikkaan, että Joensuun työttömyysaste on vertailutarkastelussa olevista paikkakunnista kaikkein korkein. Perinteisessä aluepoliittisessä mielessä viraston sijoittaminen Joensuuhun on perusteltua.

Pohjois-Karjalan
MAAKUNTALIITTO

JOENSUU

Kokonaisharkintana voidaan todeta, että viraston sijoittaminen Joensuuhun on yhteiskunnallisesti tarkoituksenmukaista sekä osaamiseen ja työvoiman saatavuuteen liittyvin perustein, että alue- ja alueellistamispoliittisista näkökohdista käsin.

Alla on myös tarkemmat yhteenvetoanalyysit pyydettyistä tilastotarkasteluista.

Väestökehitys

Joensuun kaupungin väestökehitys on ollut tällä vuosikymmenellä vahvaa, väkiluku on kasvanut noin 300-600 hengellä joka vuosi. Muuttovoittoa kaupunki on saanut 250-550 henkeä vuodessa. Syntyneiden määrän lasku ja kuolleiden määrän nousu on valtakunnan tasolla tapahtuneen kehityksen tavoin painanut luonnollisen väestömuutoksen negatiiviseksi aivan viime vuosina. Vuoden 2017 lopussa Joensuun kaupungin asukasluku oli ennakkotietojen mukaan 76 096. Väestön määrä kasvoi vuoden aikana 248 hengellä (+0,3 %). Väestön keski-ikä Joensuussa oli 41,9 vuotta vuonna 2016. Vaikka väestön ikääntyminen näkyy Pohjois-Karjalan maakunnan väestörakenteessa, niin Joensuu erottuu opiskelukaupunkina selvästi muusta maakunnasta edukseen.

Työllisyystilanne ja työttömyys

Työllisiä Joensuussa oli vuonna 2016 kaikkiaan 28 818 henkeä. Työllisten määrä on kuluvan vuosikymmenen aikana hieman laskenut, vuonna 2010 työllisiä oli 29 327. Kehitys on ollut samansuuntaista kuin valtakunnallisesti. Samalla se on poikennut pääkaupunkiseudun työllisten määrä kasvusta. Taloudellinen huoltosuhde on Joensuussa heikko (vuonna 2015 Joensuussa 163,5 ja koko maassa 143,2) eli jokaista työllistä kohden väestössä on keskimääräistä selvästi enemmän muita kuin työllisiä. Koska väestön keski-ikä ja ikärakenteessa ei ole suurta eroa valtakunnalliseen, luku kertoo matalasta työllisyysasteesta. Tämän taustalla ovat sekä korkea työttömyys, että opiskelijoiden suuri väestöosuus.

Työttömien osuus työvoimasta oli työvoimahallinnon tietojen mukaan vuoden 2017 lopulla Joensuussa 16,7 %. Luku oli oleellisesti korkeampi kuin koko maassa (11,2 %). Kaikkiaan työttömiä työnhakijoita oli vuoden 2017 lopulla Joensuussa 5 904. Työttömien osuus oli suurin kaikista maakuntakeskuskaupungeista ja myös selvästi suurin tuomioistuinvirastotarkastelussa mukana olevista kaupungeista (toiseksi korkein työttömyys näistä kaupungeista oli Tampereella, 14,3 %). Työttömien osuus on Joensuussakin kääntynyt laskuun, mutta kun lasku on ollut loivempaa kuin koko maassa, ero sekä maan keskiarvoon, että nyt vahvimmissa vedossa oleviin kaupunkeihin on kasvanut.

Pohjois-Karjalan
MAAKUNTALIITTO

JOENSUU

Aluetalous ja tulotaso

Henkeä kohden laskettu bruttokansantuote oli vuonna 2015 Joensuun seutukunnassa 31 231 euroa. Luku on selvästi matalampi kuin valtakunnallisesti (38 248 euroa per asukas), mutta kehitys on Joensuun seudulla toisaalta ollut vahvempaa kuin koko maassa, sillä henkeä kohden laskettu bkt on kasvanut vuodesta 2010 peräti 17,7 % kun vastaava muutos koko maan tasolla oli 9,6 %. Myönteisestä talouskehityksestä huolimatta bruttoaluetuotteen taso on alhaisempi kuin muilla tarkastelussa olevilla seuduilla.

Asukasta kohden lasketut käytettävissä olevat tulot olivat Joensuun seutukunnassa vuonna 2015 vain 18 754 euroa kun koko maan luku oli 20 867 euroa. Ero on huomattava, vaikka käytettävissä oleviin tuloihin lasketaan myös palkkatuloeroja tasoittavat tulonsiirrot. Matalaa lukua selittää mm. korkea työttömyys. Matala tulotaso heijastuu heikon ostovoiman kautta kaupan alan ja muun yritystoiminnan kehitykseen. Joensuun seutukunta oli matkapuhelinten osia valmistaneen Perlos Oyj:n tuotannon alasajon ja noin 2 000 työpaikan menetyksen vuoksi Valtioneuvoston nimeämä äkillisen rakennemuutoksen alue vuosina 2007–2008. Vuosina 2013–2015 seutu oli puolestaan Kontiorannan varuskunnan lakkauttamisesta johtuva erityinen tukialue.

Lisätiedot:

yhteyspäällikkö Sami Laakkonen, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, 050 443 1661

